

O D L U K E

A/ Odluke domaćih sudova i drugih organa

VRHOVNI PRIVREDNI SUD FNRJ

Presuda od 21.VI 1961.

Vijeće: Miloš Isaković, dr Milan Dokić, Božidar Radanović,
Ljubiša Perović, Andrija Bogdanović

Reekspedicija u željezničkom transportu - Obračunavanje deviznog kursa u lomljenom tranzitnom saobraćaju

Generalna direkcija JDŽ odobrila je jednom poduzeću reekspediciju iz Madjarske u Italiju 10.000 tona željeza. Između ŽTP--a i poduzeća kojemu je odobrena reekspedicija nastao je spor za naplatu vozarine, koja se odnosila na relaciju od stanice Kotoribe do stanice Sezane. Među strankama je sporno da li je Generalna direkcija, odobravajući tuženom reekspediciju, bila pristala i odobrila da se kod preračunavanja vozarine i pristojbe za reekspediciju predmetnih pošiljaka mora primijeniti službeni kurs švicarskog franka /kurs A/ u smislu tač. I/4 Transportnog obavještenja br. 121, objavljenog u Tarifsko-transportnom vjesniku br.7/59, kako to u ovom sporu tvrdi tuženik, ili se mora smatrati da se i na predmetne pošiljke mora primijeniti tzv. kurs C /disparitetni kurs od Din 144,53 za 1 šv.franak/ koji je kurs u tač. I/5 naprijed navedenog Transportnog obavještenja bio predviđen za tzv. "lomljeni tranzitni saobraćaj", kako to u ovom sporu tvrdi tužilac.

Prvostepeni sud je prihvatio stajalište tuženog.

Rješavajući žalbu tužitelja Vrhovni privredni sud je žalbu uvažio i presudu prvostepenog suda preinačio, prihvaćajući tuženikovo stajalište.

Iz obrazloženja:

Neposredno cijeneći spomenuti akt Generalne direkcije JDŽ, kao ispravu koja se nalazi u predmetu ovog spora, ovaj sud, prije svega, utvrđuje da u tom aktu nijednom riječi nije spomenut kurs po kojem se imala preračunati vozarina za predmetne pošiljke, niti je spomenuto Transportno obavještenje br.121/7/59, u kojem se predviđaju uvjeti pod kojima se na pojedine vrste saobraćaja moraju primijeniti tamo propisani kursevi za preračunavanje vozarine, pristojbi i drugih troškova.

S druge strane, u spomenutom aktu Generalne direkcije, kojim je odobrena reekspedicija predmetnih pošiljaka u smislu st.2 tač.5 Tranzitne tarife, izričito je rečeno da će se voza-

rina za ove pošiljke od Kotoribe do Sežane "obračunavati nelomljeno na bazi propisanih vozarinskih stavova Tranzitne tarife /RT-7/", što znači da smisao izraza "nelomljeno obračunavanje" treba tražiti u odredbama tač.5 Tranzitne tarife /RT-7/, koje govore o reekspediciji pošiljaka. U stavu 2. tih odredaba izričito je rečeno da će se, u slučaju ako reekspedicija bude odobrena, vozarina "računati nelomljeno na osnovu zbira tarifnih kilometara do reekspedicione stanice i od nje na osnovu opće važećih odredaba i odgovarajućih tablica odsjeka C ove tarife, koje važe na dan reekspedicije, s tim da se plaćanje vozarine i reekspedicione pristojbe vrši u smislu propisa tač.4 ove tarife". U tač.4 Tranzitne tarife, koja govori o plaćanju vozarine, kaže se da "za plaćanje vozarine važe reglementacije odnosnog saobraćaja robe".

Iz prednjeg slijedi da je Generalna direkcija JDŽ svojim aktom samo odobrila traženu reekspediciju, i uputila tuženog na odredbe Tranzitne tarife o računanju i plaćanju vozarine, pri čemu je u pogledu plaćanja vozarine uputila tuženog na "važeće reglementacije odnosnog saobraćaja robe". Iz toga slijedi da pitanje načina računanja vozarine kod dopuštene reekspedicije, i pitanje plaćanja vozarine i načina preračunavanja iste po raznim kursevima, predstavljaju dvije sasvim odvojene stvari, koje su regulirane u posebnim pravnim aktima.

Dok je, naime, pitanje načina računanja vozarine kod reekspedicije pošiljaka regulirano u tač.5 Tranzitne tarife /RT-7/ o čemu se isključivo i govori u aktu Generalne direkcije dotle je pitanje plaćanja vozarine i načina preračunavanja po raznim kursevima, zavisno od vrste saobraćaja, regulirano u Transportnom obavještenju br.121/7/59., u vezi s Transportnim obavještenjem br.232/14/59.

Upućujući u svom aktu o odobrenju reekspedicije na odredbe Tranzitne tarife /RT-7/, Generalna direkcija je time ujedno jasno izrazila volju da se u pogledu plaćanja vozarine i načina njenog preračunavanja u dinare imaju primjeniti odredbe tada važećeg Transportnog obavještenja br.121/7/59.

Nezavisno od prednjeg, Generalna direkcija JDŽ nije ni mogla svojim odobrenjem za reekspediciju s jedne strane dekretirati da sporne pošiljke ne spadaju u onu vrstu saobraćaja u koju su stvarno spadale, tj. u lomljeni tranzitni saobraćaj, niti da, s druge strane, odobrava preračunavanje vozarine po službenom kursu kod lomljenog tranzitnog saobraćaja. Ovo posljenje očigledno bi bilo u suprotnosti s važećim propisima o plaćanju troškova transporta i drugih usluga u međunarodnom saobraćaju, po kojim propisima se kod lomljenog transporta i domaća relacija smatra produženom inozemnom relacijom, za koju se vrijednost izvršenih transportnih usluga u robnom saobraćaju od domaćih privrednih organizacija ima naplaćivati u dinarima po obračunskom tj. disparitetnom kursu.